

glæder mig, som sagt, efter Udtalelserne af den ærede Forslagsstiller, der først havde Ordet, at have Haab om, at vi ogsaa ere enige derom. Det var derfor, at jeg tillod mig, da Sagen i forrige Sæssion var for, at udtale den Forudsætning, at Lovforslaget egentlig kun var en Grindring, en Forespørgsel til Regjeringen, hvorfor den ikke havde gjort Sit til at faae denne Sag fremmet. Der var eet Punkt til, hvori jeg troede, at jeg var enig med de ærede Forslagsstillere; navnlig forekom det mig, at der i den ærede Forslagsstillers Ytringer, som først havde Ordet, laae en Anerkjendelse af — om det end ikke blev directe udtalt —, at Diebliffet til at faae denne Sag ført igjennem igrunden var mindre gunstig i denne end i forrige Sæssion. Denne Formodning er dog ikke bleven bekræftet ved de Ytringer, som senere ere faldne. Det er imidlertid ganske vist min Opfattelse, at de Grunde, jeg tillod mig paa Regjeringens Vegne at anføre i forrige Sæssion for, at Sagens endelige Afgjørelse endnu ikke stod paa Dagsordenen, og som ifjor ganske vist mødte Modsigelse og meget ringe Anerkjendelse af de ærede Forslagsstillere, ikke blot endnu ere tilstede, men at de ere tilstede i forhøiet Grad, og at det ikke vilde være forsvaerligt, paa hvilket Standpunkt man saa stiller sig, at bringe denne Sag til Afgjørelse, forinden man veed, hvilken Skæbne den anden Sag, der samtidig er sat i Bevægelse, og som jo har langt større Omfang og Betydning, vil faae, og om der virkelig denne Gang skulde komme et endeligt Resultat ud af dens Behandling. Jeg troer ikke, at det høie Things Majoritet, naar det kommer til Stykket, vil tage endeligt Bestemmelse om den foreliggende Lovs Skæbne, førend den veed, hvad der vil komme ud af den anden Sags Behandling i denne Sæssion. Der er ærede Talere, der have udviklet dette nærmere, og jeg antager ikke, at jeg behøver at motivere det yderligere; jeg skal kun gjentage, at det nu, som tidligere, er min og Regjeringens Mening, at Fæsternes Stilling, saavel saalænge de forblive Fæstere, som med Hensyn til Muligheden af at erhverve deres Gaarde til Selvtændom paa billige Vilkaar, er gunstigere, saalænge de staae i Forbindelse med

et Gods, paa hvilket der hviler et fideicommissariff Baand, end naar dette ikke er Tilfældet, — dette sagt som almindelige Regel, hvorfra der selvfølgelig kan være Undtagelser, — og dette Hensyn troer jeg er en Hovedgrund til ikke at bringe denne Sag videre, forinden som sagt Fæstesagens Skæbne tydeligere kan sees. Der er saavel fra den ærede Forsttalende af Forslagsstillerne, som fra det ærede Medlem for Sore Amts 4de Valgkreds (Holfstein) kommet næsten overensstemmende Ytringer, som gif ud paa, at de Begge vilde ansee det heldigt, at Regjeringen gjorde, hvad de kaldte: at tage Sagen i sin Haand, og at det saavidt vilde være rettest, at Forslagsstillerne toge deres Forslag tilbage. Jeg kan sige, at Regjeringen ikke alene vil, men at Regjeringen skal tage Sagen i sin Haand. Det er, som jeg før antydede, Regjeringens Opgave at have Die med Gjennemførelsen af Grundlovens Løsteparagraph; naar der ikke er Hindringer tilstede for dens Gjennemførelse, Hindringer, som paa een Gang ere af temporair Beskaffenhed og tillige af ikke ringe Vigtighed, er det Regjeringens Pligt at komme med Forslag i saa Henseende. At Regjeringen i sin Heelhed eller dens enkelte Medlemmer maatte være af den Overbeviisning, at en eller anden Løsteparagraph i Grundloven ikke er hensigtsmæssig, at der f. Ex. i det nærværende Tilfælde kunde være Grunde, der talte for, at det kunde være heldigt at beholde Fideicommisser her i Landet, er ikke tilstræffeligt til at fritage Regjeringen for den Pligt at komme med Forslag i saa Henseende; men jeg tillader mig netop at anføre Fæstesagen som et efter min Mening uforkasteligt Motiv til ikke at bringe Sagen for. Deri ligger imidlertid ganske vist efter min Mening et Motiv for Regjeringen til at tage Sagen i sin Haand, til at tilveiebringe det Materiale, som behøves til Sagens rette endelige Afgjørelse, til at søge i Tide at danne sig en Anskuelse om den Form, hvorunder Sagens Afgjørelse i sin Tid bør finde Sted; men at sige forud, hvornaar Tiden er kommen, da Loven bør bringes frem, seer jeg mig ikke istand til, og navnlig seer jeg mig ikke istand til paa Regjeringens Vegne at love allerede i næste Sæssion at bringe